

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бр. № 284/кд

Дата 13.09.2018 г.

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. "Пиротска" № 7

тел./факс: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@sub.bg

УЗЧ. № 62/30.09.2018

до
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 5/2018 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 03.07.2018 г. на Съюза на юристите в България е дадена възможност, да предоставят писмено становище по конституционно дело №5/2018 г., образувано по искане на главния прокурор на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 5, ал. 1, т. 6, чл. 27, чл. 28 и чл. 29 от Закона за частната охранителна дейност ((ЗЧОД) (обн. ДВ бр. 10 от 30.01.2018 г., посл. изм. ДВ бр. 27 от 2018 г.)), поради противоречието им с принципите на правовата държава (Преамбул, чл. 4, ал. 1) и с чл. 105, ал. 2 от Конституцията на Република България.

До Конституционния съд е отправено искане и от президента на Р България за установяване противоконституционност на горепосочените текстове от ЗЧОД, както и на §1, т. 2 и т. 5 от ДР на ЗЧОД, поради несъответствие с чл. 4, ал. 1, чл. 7, чл. 8, чл. 105, ал. 2 и чл. 143, ал. 3 от Конституцията на Република България. По искането е образувано КД №6/2018 г., което е присъединено към КД №5/2018 г. за съвместно разглеждане и решаване.

Становището на СЮБ е, че направените искания са основателни,

обосновани и следва да бъдат уважени, по следните съображения:

С разпоредбата на чл. 5, ал. 1, т. 6 се предвижда нов вид охранителна дейност – охрана на урбанизирана територия (уредена в §1, т. 5 от ДР на ЗЧОД), предоставена на субекти на частното право (дефинирани в чл. 2, ал. 2 на ЗЧОД като „търговци“). Посочените правомощия са на държавни органи, предоставени им по силата на Конституцията на РБ, да опазват и гарантират сигурността на всички правни субекти на територията на страната.

Подкрепяме твърдението на вносителите, че правомощията са неотделими от същността на държавата и са израз на държавния суверенитет. Тезата е застъпена и в практиката на Конституционния съд, отразена в редица негови актове, например в Решение №5 от 2005 г. по КД №10/2004г., „тези правомощия по своята природа са изключителен домен на държавата, прехвърлянето им извън системата на държавните органи води до разпад на държавността. Преди всичко това са правомощия, свързани с опазване на обществения ред, основните права и свободи, живота, собствеността на гражданите, гарантиране на правовия мир“.

В раздел VI – чл. 27, 28, 29 от ЗЧОД е регламентирана същността и начина на осъществяване, сключване на договори за охрана и обособяване на екипи за реализиране на тази охрана. В посочените текстове законодателят не е съобразил спазване на принципа на пропорционалността – при възлагане на държавни функции на правни субекти, които не са държавни органи, следва да се отчита принципът на пропорционалността. В случая са налице противоречия с този принцип, тъй като е допусната зависимост на поддържането на обществения ред в населените места от преценката и активността на частноправни субекти, а не от предвидените по Конституция и законите държавни органи. Тези оправомощени държавни органи са МС и МВР. С това са нарушени нормите на чл. 105, ал. 2 от Конституцията на РБ и чл. 2, ал. 1 от ЗМВР. Възможността за прехвърляне на дейности по опазване на обществения ред и националната сигурност извън системата на държавните органи и възлагането им на „търговци“ е в противоречие с принципа за укрепване на държавността и запазване на държавния суверенитет.

С оглед изразеното становище, Съюзът на юристите в България подкрепя направените искания на вносителите за обявяване на разпоредбите на чл. 5, ал. 1, т. 6, чл. 27, чл. 28 и чл. 29 от Закона за частната охранителна дейност (обр. ДВ бр. 10 от 30.01.2018 г., изм. ДВ бр. 27 от 2018 г.), както и на §1, т. 2 и т. 5 от ДР на ЗЧОД, за противоконституционни поради несъответствие с чл. 4, ал. 1, чл. 7, чл. 8, чл. 105, ал. 2 и чл. 143, ал. 3 от Конституцията на Република България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(ВЛ. СЛАВОВ)